

MIÉRT 2018-2022

A Magyar Ifjúsági Értekezlet, továbbiakban MIÉRT mint a Romániai Magyar Demokrata Szövetség ifjúsági partnerszervezete, figyelembe véve a Szövetség által elfogadott politikai programot és a MIÉRT és a Szövetség között aláírt együttműködési szerződést, valamint tudva azt, hogy a fiatalokat leginkább a fiatalok értik meg és tudják érdemben képviselni, a 2018. július 14-i besztercei Küldöttgyűlésen politikai programot fogad el, amely az alábbiakban olvasható.

1. Nyelvében él a nemzet

Mindannyian államalkotó elemei, szerves része vagyunk ennek az országnak, ezért a MIÉRT számára fontos, hogy elismerjék létezésünket, értékeinket és biztosítsák az anyanyelvhasználathoz való jogot. Alkotmányos jogaink érvényesítése, anyanyelvünk használata a hétköznapi életben, az iskolában, a közigazgatásban, az orvosi- és igazságszolgáltatási intézményekben jelenti számunkra a megmaradást. A MIÉRT felkéri a mindenkori román kormányt, hogy ne gátolja jogaink szabad gyakorlását és tegye lehetővé, hogy itthon otthon érezhessük magunkat!

A MIÉRT elismeri, hogy a romániai magyar közösség számára a román nyelv ismerete elengedhetetlen, ezért fontosnak tartja, hogy minden romániai fiatal ismerje a román nyelvet, ami a versenyképesség egyik alapfeltétele. Ahhoz viszont, hogy a magyar fiatalok érdemben fel tudják venni román anyanyelvű társaikkal a versenyt, szükség van a kétoldalú elfogadásra, megértésre, nyitottságra, korszerű, modern és fejlett eszközökre, nem utolsósorban, reális akaratra.

A román nyelv idegen nyelvként való oktatása lehetővé teszi a kisebbségek számára a többségi nyelv elsajátítását és a munkaerőpiacon való könnyebb elhelyezkedését.

Ezzel párhuzamosan tudatosítanunk kell a szórványban élő magyar szülők körében, hogy gyermekük nem részesül gyengébb képzésben és nem is lesz rosszabb szakember,

ha magyar közép- vagy szakiskolában, akár felsőoktatási intézményben sajátítja el szakmáját.

A MIÉRT célja, hogy rámutasson: attól, hogy ismerjük és helyesen beszéljük az ország hivatalos nyelvét, nem azt jelenti, hogy elveszítjük, vagy meg kell tagadnunk identitásunkat. Romániai magyar fiatakként egyaránt lehet és kell ismerni a magyar és a román nyelvet. A román nyelv ismerete sokkal inkább előnyt, semmint hátrányt jelent, és elengedhetetlen eszköz a biztos jövő kialakításában.

2. Nekünk az itthon maradás fontos!

Az erdélyi magyar fiatalok többsége szeretne ugyan külföldön tanulni vagy dolgozni, de a jövőjét szülőföldjén képzelel el. Ehhez viszont fiataljainknak szükségük van egy kiszámítható jövőképre. Azt tapasztaljuk, hogy a jelenkori bizonytalan gazdasági helyzet és a gyenge oktatási rendszer miatt nagyon sok fiatal külföldre vándorol, főleg a gazdasági jólét megteremtésének lehetőségéért. A MIÉRT teljes mértékben támogatja a fiatalok külföldön való tanulását, tapasztalatszerzését, és feladatának tekinti megteremteni azt a környezetet, mely a biztonságos szülőföldre és a fiatalok hazaköltözéséhez nélkülözhetetlen. Szükség van arra, hogy segítséget nyújtsunk nekik a bürokrácia útvesztőjében. Mindemellett képzések és a felelős vállalkozói magatartás fejlesztése által jobb lehetőségeket kell kialakítanunk számukra.

A MIÉRT feladatának tekinti, hogy nyomást gyakoroljon a politikumra és mindent megtegyen annak érdekében, hogy megkönnyítse a fiatalok munkavállaláshoz szükséges törekvéseit. Ugyanakkor követi és támogatja a reális gazdaságfejlesztő projekteket, a fiatal vállalkozók esetében kedvezményes adózási rendszert szorgalmaz, illetve jelentős családalapítási támogatás-csomagok létrehozását sürgeti.

Minden lehetséges eszközt meg kell ragadni annak érdekében, hogy egy kiszámítható és stabil jövőkép alakuljon ki itthon. Ennek érdekében a MIÉRT törvénytervezeteket dolgoz ki és törvénymódosító javaslatokat nyújt be, továbbá olyan programokat és rendezvényeket valósít meg, melyek ezt a célt szolgálják.

3. A család, mint a társadalom alapja

Tény, hogy a család intézménye a romániai magyar közösség egyik legfontosabb alappillére, egy olyan támpont, amelynek hatalmas szerepe van az egyén fejlődésében, közösségi integrációjában. Ugyanakkor fontos kiemelni, hogy Romániában is megfigyelhető az a Nyugat-Európában már régóta bekövetkezett tendencia, melynek eredményeként egyre több fiatal választ házasság helyett élettársi kapcsolatot vagy más együttélési formát.

Egyértelmű, hogy a romániai magyar fiatalok családalapítás céljából az intézményesített házasságkötés mellett más alternatív lehetőségekkel is élnek. Fontos kiemelni, hogy a család alapja a szeretet, a felek egymás iránti kölcsönös tisztelete, a kiegyensúlyozottság és megbecsülés.

Elfogadhatatlan, hogy 2018-ban Románia Alkotmánya a családot a házastársak szabad akarat nyilvánításából létrejött házasságaként határozza meg, ezzel kizárva minden más szabad akaratból vállalt családalapítási törekvést, mely a modern társadalom alapja és szerves része – legyen az az élettársi kapcsolat vagy akár az egyedülálló szülők helyzete.

A MIÉRT aktívan támogat minden olyan legális kezdeményezést, amely a más családalapítási törekvéseket és együttélési formát hivatott intézményesíteni. Szorgalmazzuk a bejegyzett élettársi viszony jogi keretbe való ültetését, ezért minden olyan törekvést, mely ezt a célt szolgálja, teljes mértékben támogatjuk.

4. Versenyképes oktatást, anyanyelven

Az elmúlt két és fél évtizedben sikerült Romániában kiépíteni az önálló magyar oktatási hálózatot. Ennek eredményeként ma egy romániai magyar fiatalnak az óvodától, a doktori képzésig lehetősége van az anyanyelvén tanulnia.

Ugyanakkor a kisebbségi oktatásban megszerzett jogok védelme és azok folyamatos bővítése jelenleg is zajlik. Ezzel együtt ma már nem elegendő az anyanyelvi oktatás megléte - sokkal fontosabb annak minőségi fejlesztése. A magyar nyelvű oktatásnak versenyképesnek kell lennie, a mai igényeknek megfelelő iskolákra, jobb és eredményesebb képzésre van szükség.

A kisebbségi oktatás speciális problémái mellett, olyan átfogó reformokra van szükség, amelyek nem a kompetencia alapú képzésekről beszélnek, hanem azt a gyakorlatban valósítják meg. Olyanokra, amelyek tekintettel vannak a gazdasági helyzetre, a munkaerőpiac igényeire, és amelyek azt eredményezik, hogy a tankönyv súlyát nem kilógrammban, hanem az elsajátított tudásban lehet mérni. Tudásra és olyan flow-élményre van szükség, amely során a fiatal új dolgokat fedez fel, megismeri a körülötte lévő világot, és a benne élő társadalmakat. Az ismeretek elsajátítása mellett megtanít a tudás rendszerezésére, eszközt és módszereket ad azoknak újabakkal történő bővítésére. A jó oktatási rendszer a kiemelkedően tehetséges diákok számára biztosítja a nemzetközi akadémiai közegbe való integrálódást.

A MIÉRT célja, hogy az anyanyelvű oktatás korszerű és minőségi legyen. Ennek érdekében felkéri a politikumot, hogy a tanügyminiszterek folyamatos cseréje helyett, hosszú távú stratégiák kidolgozásában gondolkodjanak, és azokat helyesen ültessék is gyakorlatba. Továbbá, tartózkodjanak a kisebbségi oktatás átpolitizálásától, és a bruttó hazai termék 6%-át fordítsák az oktatásra.

5. Nemzetközi érdekképviselet

A MIÉRT célja, hogy minden lehetséges fórumon hallassa az erdélyi magyar fiatalok hangját, hiszen meggyőződésünk, hogy csak így lehet hatékony az érdekképviselet. A MIÉRT arra törekszik, hogy minden fórumon, amelyen részt vesz, elmondja és ismertesse a romániai magyar fiatalok problémáit, majd ezekre a világ különböző pontjairól érkező fiatalokkal közösen találjanak megoldást. Fontos, hogy a MIÉRT képviselői révén az erdélyi magyar fiatalság közvetlenül is jelen legyen az Európai

Néppárt Ifjúsági Szervezetében és az Európai Nemzetiségek Ifjúságában, és aktívan részt vesz továbbá európai és más nemzetközi szervezetek munkájában.

Nem utolsó sorban rendkívül fontos, hogy az erdélyi magyar fiatalok, olyan, az Európai Unió által biztosított lehetőségekkel éljenek, mint az Erasmus+, vagy a DiscoverEU. Fiataljainknak lehetőséget kell biztosítani arra, hogy megismerjenek más kultúrákat, lássanak világot, külföldi tapasztalatot szerezzenek, nyelveket tanuljanak, és ami a legfontosabb, hazautazva, tapasztalataikat itthon tudják kamatoztatni, a megszerzett tudást saját közösségük építésére és fejlesztésére használják.

A külügyi tevékenység során a MIÉRT felvállalja a diaszpórával való kapcsolat kiépítését. Információs cserét kezd el a külföldön élő erdélyi magyar fiatalokkal.

6. Valós korrupcióellenes harc

Napjainkban úgy nemzeti, mint nemzetközi szinten is vitatott téma a Romániában mindmáig tapasztalható korrupció: gondoljunk csak a sorozatos tüntetésekre, a #rezist mozgalomra, a nemrégiben megjelent GRECO-jelentésre vagy a Transparency International felmérésre.

Tisztán látható és érzékelhető, hogy úgy az erdélyi magyar, mint a román közösség véleményformálói – de nem csak – nagyon kiélezett és kategorikus véleménnyel rendelkeznek a korrupció formáit, előfordulását és gyakoriságát illetően.

Mostanra kiderült: a jelen helyzetre csakis a higgadt és objektív tárgyalás jelent megoldást. Az elkövetkező periódusban leginkább egy kiegyensúlyozott és erős álláspontra, jól felépített érvekre, rendszerezett hozzáállásra van szükség, mely csakis akkor alakítható ki, ha a felek egy asztalhoz ülnek és egy kompromisszumos megoldást találnak.

Fontos kiemelni a sajtó elengedhetetlen szerepét a közvélemény kialakításában: a sajtó szabadsága és az ez által közölt objektív hírek bemutatása nélkülözhetetlen. Ugyanakkor, a manipuláció a sajtó veszélyes eszköze, amely rendkívüli károkat okozhat. Meg kell érteni, hogy a közéleti szereplők és politikusok nem mind korrupciósak:

kérdőre kell vonni azt, aki hibázott, viszont az ártatlan embereket hagyni kell dolgozni, anélkül, hogy bárki is ujjal mutogatna rájuk. Fontos, hogy a fiatalok objektív és önálló véleményt alkossanak egy témáról, úgy, hogy minden fél álláspontját egyenlőképpen ismerjék.

Reális haladás csakis akkor érhető el, ha nem csak a döntéshozóktól és közszereplőktől, hanem elsősorban magunktól várjuk el a változást.

7. Nem kívánunk egy orwelli államban élni!

Ma Romániában jogállamiság csak formálisan létezik. Számos alkalommal azonosíthatóak olyan helyzetek, amelyek megkérdőjelezzik a jogállamiságot. A jogállamiság része a hatalmi ágak szétválasztása, viszont ez az elv az igazságszolgáltatáson belül nem teljesül maradéktalanul.

A MIÉRT kiáll az igazságügyi törvények módosítása mellett, hiszen ezek pontosan a kifogásolható igazságszolgáltatás hatékonyabb működését célozzák. Ezzel párhuzamosan aggasztó, hogy az igazságszolgáltatás kapcsán végzett módosítások olyan politikai tisztségviselőkhöz is köthetők, akik ellen büntetőeljárás van folyamatban, illetve akik ellen már elmarasztaló bírói ítélet született. Ezek a személyek az érintettség okán nem tudják hitelesen ellátni a rájuk bízott törvényhozói feladatot, ezért fontos, hogy ezen politikai közszereplők önmérsékletet gyakorolva határolódjanak el a törvényhozói munkától.

Elfogadhatatlan, hogy a titkosszolgálatok összejátszanak az igazságszolgáltatás különböző szerveivel. Hasonlóan tarthatatlan, hogy nemzetbiztonsági okokra való hivatkozással ma Romániában bárkit megfigyelhetnek és lehallgathatnak.

Különösen aggasztó, hogy a nemzeti kisebbségekre, így az erdélyi magyarokra is nemzetbiztonsági kockázatként tekintenek. A MIÉRT kiáll Nagy Zsolt, Markó Attila, Antal Árpád, Horváth Anna, Borboly Csaba, Ráduly Róbert és más romániai magyar tisztviselők mellett, akik csak azért lettek és vannak meghurcolva, mert a munkájukat végezték.

A MIÉRT kiáll a bírói hatalom függetlensége mellett. Az ügyésznek, mint a vád képviselője, illetve az ügyvédnek mint a védelem meghatalmazottja, a bírótól egyenlő távolságra kell lennie. Ennek jelképes megjelenítéseként elfogadhatatlan, hogy az ügyész a bíróval együtt a pódiumon foglaljon helyet, míg az ügyvéd velük szemben ül a teremben. Mindez azt sugallja, hogy az ügyvéd jelképesen sincs egy szinten az ügyésszel.

Nem kívánunk egy orwelli államban élni. A diktatúra időszakára jellemző módszerek elfogadhatatlanok a jogállam keretei között!

8. Közéleti szerepvállalás

Az elmúlt 15 évben bebizonyosodott, hogy a fiatalokat érdekli a közélet az, hogy mi történik körülöttük és velük. A MIÉRT feladata, hogy megtalálja és megteremtse azokat a csatornákat, amelyek révén kapcsolatba léphet a romániai magyar fiatalokkal és összegyűjtheti véleményüket. Ugyanakkor arra biztat minden fiataalt, hogy a közéleti fórumok, közösségi oldalak és egyéb lehetőségek mellett, éljen a demokrácia által biztosított eszközökkel és vegyen részt valamennyi választáson, mert az a legegységesebb módja a politikai véleménynyilvánításnak.

A MIÉRT célja, hogy az erdélyi magyar fiatalokkal megismertesse a közéleti tevékenység fontosságát, támogassa közéleti szerepvállalásukat, és arra ösztönözze őket, hogy ne maradjanak távol az urnáktól, az őket érintő problémákat fogalmazzák meg, és közösen találjanak megoldásokat rá.

A MIÉRT feladatának tekinti, hogy azokat a tehetséges fiatalokat, akik közéleti szerepet szeretnének vállalni, helyzetbe hozza és felkészítse. Egy egészséges képviseleti rendszerben a fiatalok számára helyet és lehetőséget kell biztosítani. Éppen ezért kiemelten fontos, hogy a képviselet valamennyi szintjén helyet kapjanak a fiatalok.

A fiatal generáció értékeit be kell mutatni, érdekeit képviselni kell, ezért fontos olyan programokat kezdeményezni és támogatni, amelyek segítik a fiatalok itthon maradását és boldogulását. Elengedhetetlen egy olyan támogatási keret kidolgozása úgy helyi,

mint megyei, országos és európai szinten, amely biztosítja az ifjúsági tevékenységek, rendezvények megfelelő finanszírozását. Éppen ezért a MIÉRT felkészült fiatalokat delegál valamennyi döntéshozó testületbe. Nem az a cél, hogy a MIÉRT mindenáron feltöltse az RMDSZ döntéshozó testületeiben felkínált 15 százalékot, hanem, hogy megtalálja és felkészítse a fiatalokat a különféle feladatok elvégzésére.

2018.07.13-14.

Beszterce